

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1735. usque ad annum 1737

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum [u.a.], 1786

VD18 90119347

§. 22. Augustus III. Saxoniae Elector a Clemente XII. Papa in Poloniae
Regem agnitus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67868](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67868)

alerentur. Hæc Boruffiæ Legatus die Sæc. XVIII.
 vigesima nona Augusti ad Regem suum A. C. 1735.
 perscripsit, ac ipsemet Franciæ Regis
 Orator Marchio de la Chetardie Boruf-
 siæ Regi significavit, Coignyum Ma-
 rescallum re maturius perpenſa Guber-
 natori injunxiſſe, ne huic negotio ul-
 terius ſeſe immiſceret, hocque Mare-
 ſcalli mandatum a Rege ratum fuiſſe
 habitum, hanc ergo cauſſam in Civita-
 tis favorem plene conſectam eſſe. Hoc
 reſponſo freti Ratiſbonenſes Principum
 Proteſtantium Oratores Wormatienſi
 Magiſtrato præceperunt, ut priſtinam
 Eccleſiæ poſſeſſionem ſibi vendicare ni-
 terentur; eapropter Jeſuitæ, poſt-
 quam die undecima Octobris Gallorum
 copiæ Urbe exceſſerant, altera die ſer-
 am poſte clam excuſſerunt, atque Ec-
 cleſiam denuo apertam reliquere: quo
 factò Magiſtratus eandem appoſita ſera
 denuo occluſam ſibi vendicavit.

§. XXII.

*Augustus III. Saxonice Elector a
 Clemente Papa Rex agnitus.*

Interim Dantiſcum, quo Stanislaus
 Leſzincſkius confugerat, a Ruſſis,
 & Saxonibus arcta obſidione cingeba-
 tur, fuſis autem Gallis, qui laboranti
 urbi ſuppeties ibant, Gubernator die
 vige-

Sæc. XVIII.
A. C. 1735.

vigesima sexta Junii anni prioris de vis
tionem facere compulsus est. In co mu
ditionibus erat, ut Stanislaus Rus bi
rum manibus traderetur: cum aute tus
hic pridie sub rustici habitu clam pep
Urbe Marioverdani aufugisset, Dant Sta
cani suæ Civitatis deprædationem e eo
cidiumque copioso ære redimere, & nes
secunda Augusti in manibus Joann in
Lypsky Cracoviensis Episcopi ac Cr effi
cellarii fidelitatis Homagium Augu tiar
III. tanquam Poloniæ Regi exsolve Pri
cogebantur: Ab eo temporis articu pre
illi Magnates, qui in Stanislai far ren
rem nonnunquam tumultuario mil mit
Cracoviam aliasque Urbes intercipe mit
moliebantur, semper non sine mag gar
suorum clade repressi, atque e Polon par
propulsati fuere: inde vero Augusti sum
Rex plenam nactus solii sui firmitate &
die vigesima prima Novembris Var sua
viæ cum ingenti Nobilium, civiumq tur
applausu ac festiva acclamatione ex nih
piebatur: Paulo post Kiovskyus, Czæ præ
schienensis Palatinus, Josephus Potokyo eos
Kioviensis Palatinus, imo ipse Prim ma
septuagenarius, deprecante pro dec
Russorum Imperatrice, & summo Pat
tifice, qui hunc Præsulem a Rus ut
captum detineri ægerrime ferebat, tior
ferme omnes Poloniæ Magnates in Ar pot
gusti Regis partes discesserunt. Quam tis

Sæc. XVIII.
A. C. 1735.

vis autem Stanislai vires ubique plurimum accisæ essent, pauci tamen Nobiles adhuc extremos adhibuere conatus, nullique nec periculo nec labori pepercerunt, ut quovis modo perditam Stanislai fortunam restituere possent. eo fine frequentes habent consultationes, in quibus deliberatum, quid hanc in rem magis expeditum, magisque efficax esset: in hanc demum sententiam abiere omnes, ut literis ad omnes Principes missis, eorum studia, deprecationes, arma & auxilia implorarentur: Præprimis ergo Parisios Comitem Ozarovskium, & Romam Comitem ac Abbatem Zaluskyum ablegant, & præ ceteris Clementem Papam, quem Stanislao minime adversum noverant, precibus, rationibus, & copiosa obtestationum improbitate suas in leges ac vota pertrahere nituntur: Ast hic, cum in tanta seditione nihil negotii habere, sed medium se præstare vellet, nil aliud egit, nisi ut eos ad pacem, obsequiumque magis magisque hortaretur, eisque palam declararet, se communem omnium Patrem esse, proin nullatenus decere, ut ad unius potius quam alterius rationes sese temere adjungeret, sed potius sequendam esse securam æquitatis cynosuram: Hoc consilio factum, ut

Sæc. XVIII.

A. C. 1735.

ut Pontifex supplicantium non magnæ dignitati & tempori, sed & patriæ tranquillitati plurimum consulere, pacemque tot votis exoptatam Poloniæ restitueret: Enim vero ad tam lubricum opus ipsemet Augustus Rex suam auctoritatem, viresque junxit; præprimis enim plenam territoriorum oblivionem, veniamque vulgari iussit, & regni comitia, in quibus de firmis reddendæ pacis negotium ageretur, indixit, ac denique dilata Romanam inter & Poloniam Aulam dum suborta penitus tolli voluit. Propensam Regis voluntatem, Pontifex intelligeret, & Augustus ceteris omnibus ferme Principibus gem Poloniæ salutari nosset, ad salutem jam antea in hac Aula Nuncii Apostolicum literas dedit, injunctaque, ut Varsoviam, unde a principibus turbarum discesserat, protinus rediret, & Augustum de paterna Pontificis benevolentia certiolem redderet. Interim de pace inter Cæsarem & Germaniam ineunda serio coeptum erat; vertebatur tota difficultas in vindicando Stanislai honore. Eo fine Franciæ Regem & Baunium Legatos Vienna decrevit, ut cum Ministris Cæsarem ita tractarent, ut Stanislao honor, & Franciæ emolumentum

staret. Præprimis igitur sanciuntur Sæc. XVIII.
armorum induciæ, & proponuntur A. C. 1735.
Viennæ pacis articuli, quos *prælimi-*
nares seu fundamentum pacis vocant:
tandem utrinque in has leges, quate-
nus Poloniam & Stanislaum concer-
nunt, convenitur I. Stanislaus Regis
Galliæ focer tanquam Rex Poloniæ &
Dux Lithuanix agnoscat, titulum-
que gerat, coronæ tamen renuntiet.
II. Eidem cedatur ducatus Barrensis,
prout a Ducibus Lotharingix fuit pos-
sessus. III. Vicissim Domus Lotharingi-
ca obtineat magnum Ducatum Floren-
tiæ post obitum Magni Ducis, & tunc
Stanislao ad dies vitæ relinquatur uter-
que Ducatus Barri & Lotharingix,
qui eo defuncto in perpetuum uniat
Regno Gallico, quin tamen vel Rex
vel Stanislaus *Sessionem & votum* in co-
mitiis Imperii habeant. IV. Augustus
III. Saxonix Elector ab omnibus, qui
huic transactioni sunt accessuri, agnos-
catur Rex Poloniæ & Dux Lithuanix.
His articulis probe firmatis, Augustus
Rex sui electionem Comiti de Lagnas-
co suo apud Pontificem Oratori, nec-
non Cardinali Hannibali Albano Po-
lonix Protectori significavit, adjectis
litteris, quas ambo Clementi Papæ tra-
dere jubebantur: Accepto hoc nuntio,
Clemens Pontifex sine ulla mora Au-
gustum

Sæc. XVIII. A. C. 1735. gustum tanquam legitimum Poloniæ Regem venerabatur; ac propterea die decima septima Januarii ad eundem litteras gratulatorias paterni amoris testes perscripsit, ad quas vicissim Rex datis ad eundem literis filiale obsequium ac venerationem palam profitebatur: Porro mutuæ hujus amicitiae auspicia faustum erant firmæ reconciliationis augurium; præprimis Pontifex Nuntio suo in mandatis dedit, ut constanter apud Regem permaneret, & quæ sui muneris essent, solerter transigere curaret, demum vero a Regem enixe peteret, ut hic Catholicæ Religionis causam ac patrocinium in se susciperet, & dolosos hæreticorum contactus fortiter propulsaret, & potenter everteret. Nec plane suis partibus defuit Paulutius; ejus enim prudentiæ ac dexteritati debetur, quod Rex fidei Catholicæ incrementum sollicitè promoverit, ac veterem molestamque controversiam, quæ Poloniæ Reges ob prætentum plurium Abbatiarum Juris patronatum a sede Apostolica segregaverat, prudentissime diremerit: Rex enim ex communi Procerum sententia Sandomiriensem Palatinum nominabat, ut hic unacum Pontificis Nuntio omnes lites Apostolicæ Sedi hucusque motas penitus tollere niteretur. Horum igitur

tur consilio res ita composita est, ut ex Sæc. XVIII.
 controversis Abbatiis duntaxat tredecim cum plena ad eas nominandi facultate Regi, ut loquimur, commendarentur, cum aliunde maxima earum pars jamjam in commendam fuisset attributa. A. C. 1735.

§. XXIII.

Hofii Episcopi Posnaniensis epistola Pastoralis ad Confessarios.

Cum in Poloniæ Regno politica tranquillitas tam secundis Augusti bellis quam publica inter Belligerantes pace feliciter fuisset reddita, pariter Poloni Præfules conscientia quietem inter subditos suos firmare adlaborabant; non levis enim contentio adhuc fervebat inter Ecclesiasticos. Ea oriabatur ex juramento, quod Potokius Regni Primas ante Regis electionem de eligendo in Regem eo, qui ab utroque Parente Catholico in Polonia natus esset, ab Electoribus exigebat. Illos enim, qui in Augustum Saxonem sua contulerunt suffragia, vel postmodum electo fidei homagium præstitere, quidam Confessarii adversæ factioni adhucdum adhærentes tanquam perjurii reos habebant, eisque absolutionis gratiam denegabant, eoquod Principem

Hist. Eccles. Tom. LXXV. H pem